

Vaarana villakoirat?

(Maaseudun Tulevaisuus 12.5.2003)

Greenpeace tarttui imuriin, ja kotipölyn analyyseissä löytyi hitusen haitta-aineita, uutisoi media viime viikolla. Aihetta pelkoon? Tuskinpa vain.

Määrä tekee myrkyn, kuuluu toksikologian pääsääntö. Liika on aina liikaa. Hyvin pieni määrä ei kuitenkaan haittaa vaan voi olla hyödyksikin. Nykyanalyyseilla saadaan näkyviin yhä mitättömämmät ainepitoisuudet.

Elämä on kemiaa, ja luonto valmistaa satojatuhansia aineita. Puolet niistä aiheuttaa syöpää - suurina annoksina hiirikokeissa. Sama pätee myös ihmisen valmistamiin aineisiin, toteaa alan uranuurtaja Bruce Ames (Mut. Res. 447(2000) 3-13). Ympäristöpalkittu Amesin mutaatiotestin kehittäjä kuuluu maailman 25 tunnetuimman tiedemiehen joukkoon.

Luontaisia syöpäkemikaaleja saamme kaikkialta ja paljon enemmän kuin synteettisiä. Kasvit käyvät kemiallista sotaa kasvinsyöjiä vastaan.

Jalostettuja viljelykasveja voidaan silti syödä oikein valmistettuina turvallisina mielin. Tasapainoinen, paljon kasviksia sisältävä ruokavalio suojaa syövältä. "Villivihannesten" riskit kannattaa jättää jäniksille, alan asiantuntijoille.

Greenpeacen perustaja Patrick Moore, Gaia-teorian luoja James Lovelock ja Bruce Ames pahoittelevat painostusryhmien tilaa: Aktivistit ovat niin huolissaan pikkuriskeistä, että he jättävät todelliset ongelmat huomiotta. Kansanterveys on uhattuna, kun vähäisten riskien välttämiseen tuhlataan valtavasti voimavaroja, joita tarvittaisiin todellisten vaarojen torjumiseen.

Kehitysmaita neuvottiin karttamaan klooria, ja varomattomimmat uskoivat. Pelkästään Perussa sairastui 600 000 ja kuoli 10 000 ihmistä koleraan vuosina 1991-94. Epidemia saatiin lopulta kuriin juomaveden kotikloorauksen avulla.

Malaria on suuri tappaja maailmassa. Siihen sairastuu puoli miljardia ja kuolee 1,5-2,7 miljoonaa ihmistä joka vuosi. Kehitysmaiden kodeissa käytetään suojautumisen apuna pieniä määriä DDT:tä. Rikkaiden maiden ympäristöaktivistit vaativat sille totaalikieltoa. Bolivia, Paraguay ja Peru kokeilivat neuvoa vuonna 1993, ja malariakuolemat kaksinkertaistuivat kolmessa vuodessa.

Kodin villakoirat eivät meitä uhkaa vaan tapaturmat ja taudit. Kalikivirus, ehec-koli ja sars odottavat vuoroaan. Kemia on luonnontiede ja voi olla ystävämme.

Jussi Tammissola
biologi
Helsinki